

Мунько Анна Юріївна

*кандидат наук з державного управління,
доцент кафедри управління та адміністрування
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*

ORCID: 0000-0001-6651-9970

e-mail: munkoann@gmail.com

ПРОЦЕДУРА ДЕФОЛТУ ОРГАНУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ

Розглянуто закордонний досвід механізмів дефолту органів місцевого самоврядування і проаналізовано стан наукової та практичної розробленості проблематики в Україні. Доведено актуальність розробки та нормативно-правового закріплення алгоритму поведінки органів місцевого самоврядування при появі ознак банкрутства. Визначено основні типи дефолтів органів місцевого самоврядування, базові елементи механізму їх врегулювання, функції профільного законодавства та наведено перелік управлінських дій, спрямованих на подолання фінансової кризової ситуації.

Ключові слова: міське самоврядування; орган місцевого самоврядування; дефолт; банкрутство; місцевий бюджет; місцеві запозичення; борг.

Постановка проблеми. Із запуском децентралізації влади в Україні органи місцевого самоврядування отримали широкий спектр функцій та завдань. Вони уповноважені залучати фінансові ресурси з різних джерел доходів, володіти і управляти комунальною власністю, портфелями цінних паперів, а також залучати позики для капітальних інвестиційних проектів. Однак така свобода органів місцевого самоврядування щодо управління активами та бюджетами територіальних громад вимагає належного рівня знань, навиків та відповідальності. Органи місцевого самоврядування можуть опинитися у ситуації фінансової кризи, наприклад через обмежені ресурси території (бюджетні та позабюджетні), невиконання планових показників доходів місцевого бюджету, внаслідок настання надзвичайної ситуації або навіть через зміни в нормативно-правових актах. До того ж, завжди корисно розуміти, як діяти, коли доходи від реалізації певного проекту суттєво менші від очікуваних, витрати вищі від запланованих або присутній інший надзвичайний фактор (наприклад, коли запозичення здійснюється в іноземній валюті та відбувається девальвація національної валюти), зрештою, коли орган місцевого самоврядування на межі дефолту, тобто неспроможний сплачувати свої боргові зобов'язання згідно з умовами відповідних угод. Тому в міжнародній практиці фінансової безпеки в публічному управлінні передбачена і чітко регламентована процедура дефолту органу місцевого самоврядування або муніципального дефолту (банкрутства), що є поширенішим поняттям [1].

Такий стан речей відіграв не останню роль у припиненні на 5 років здійснення місцевих запозичень після повного дефолту у 1998 р., що оголосила міська рада м. Одеса. Оперативна ревізія виявила, що лише 15 млн грн із 61 млн грн, залучених за допомогою облігацій, були розміщені згідно із цільовим призначенням. Тоді облігації під 50% річних погасили з держбюджету.

Визначення поняття “дефолту” подано в Положенні про порядок емісії облігацій внутрішніх місцевих позик та їх обігу, що трактується як “одна або декілька обставин, визначених проспектом облігацій або рішенням про емісію облігацій підприємств, які становлять порушення обов’язків емітента або особи, яка надає забезпечення за облігаціями, свідчать про можливість такого порушення в майбутньому або завдають шкоди правам та/або інтересам власників облігацій, та за настання яких власники облігацій набувають права, визначені проспектом облігацій або рішенням про емісію облігацій таких облігацій. У разі відсутності у проспекті облігацій або рішенні про емісію облігацій зазначених обставин ними визначаються обставини щодо неспроможності емітента облігацій виплатити власникам облігацій у строк, встановлений проспектом облігацій або рішенням про емісію облігацій, відсоткового доходу за облігації та/або погасити частину чи повну вартість облігацій” [2].

Однак на практиці виконання вимоги щодо визначення обставин дефолту здійснюється формально і не містить жодних конкретних дій, зокрема розділ про дефолт є шаблонним і часто дублюється з проспектів емісії облігацій підприємств без урахування особливостей публічного управління, а порядок дій емітента при настанні дефолту не деталізується і формулюється узагальненими тезами [3].

Відтак, бачимо, що в Україні алгоритм поведінки органів місцевого самоврядування при появі ознак банкрутства, який повинен узгодити інтереси територіальних громад щодо подальшого виконання боргових зобов’язань та інвесторів щодо повернення вкладень, залишився поза увагою на законодавчому рівні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання дефолту органів місцевого самоврядування є малодослідженим як в економічній теорії, так і в публічному управлінні та адмініструванні. Українські науковці, зокрема такі, як: І. Бабух, А. Гальчинський, В. Кравченко, Н. Лубкей, І. Луніна, Г. Монастирський, П. Нікіфоров, С. Стеценко та інші, наголошують на необхідності заповнення цієї ніші в теоретичній та практичній площинах. Механізмам впровадження процедур місцевого (муніципального) банкрутства присвячені окремі наукові доробки С. Дяченко, І. Софінської, С. Юрія та інших. Проте комплексного рішення цієї проблеми та адаптаційних механізмів для України досі не напрацьовано.

Виокремлення невирішених раніше частин загальної проблеми. Відтак, процедури дефолту органів місцевого самоврядування потребують ґрунтовного дослідження та вироблення механізмів впровадження в Україні.

Виклад основного матеріалу. На відміну від корпоративного банкрутства, яке може закінчитися ліквідацією суб’єкта господарювання, дефолт

органу місцевого самоврядування є захисною процедурою, коли забезпечується фінансування основних публічних послуг (так званих захищених статей видатків місцевого бюджету), тоді як непрофільні активи та комерційні інвестиції продаються з можливим скороченням робочих місць та переліку послуг, які надаються органом місцевого самоврядування без порушення конституційних прав членів територіальної громади. Метою дій у межах процедури дефолту є виплата зобов'язань перед кредиторами та відновлення фінансової самодостатності органу місцевого самоврядування. При цьому кредитори також поділяють ризик дефолту, отримуючи часткову компенсацію.

Усвідомлення особливостей процедури дефолту органу місцевого самоврядування пропонуємо розпочати з розуміння відмінностей управлінських процесів у публічному та приватному секторах, які узагальнено в табл. 1.

Світовій спільноті відомі непоодинокі випадки визнання банкрутами адміністративно-територіальних одиниць, при чому ситуації часто відрізняються навіть у межах однієї країни. Найгучніші та найбільш показові з дослідницького боку є дефолти окремих територій у США.

У 2013 р. суд визнав Детройт фінансово неспроможним, що стало найбільшим муніципальним банкрутством в історії США. Загальний борг міста становив понад 18 млрд дол. Згідно з рішенням суду, влада міста повинна була скласти план поступового скорочення величезної заборгованості. При цьому постанова судді надає Детройту захист від кредиторів, із якими неможливо вести переговори одночасно, оскільки їх більше 100 000.

Таблиця 1

**Відмінності управлінських процесів
у публічному та приватному секторах [4]**

Публічний сектор	Напрямок	Приватний сектор
1	2	3
Максимізація суспільного блага, відновлення ресурсів	Мотивація суб'єктів управління	Максимізація прибутку, інколи – соціальний ефект
Конституція України, закони, підзаконні та нормативно-правові акти; рішення органів місцевого самоврядування і їх виконавчих комітетів, розпорядження керівників	Правове забезпечення управлінського процесу	Конституція України, закони, підзаконні та нормативно-правові акти; статут суб'єкта господарювання, внутрішні положення та інструкції
Підзвітність громадськості через такі механізми, як вільний доступ до інформації, публічні консультації, демократичні вибори, інші інструменти	Підзвітність суб'єктів управління	Підзвітність менеджерів перед власником, радою директорів чи акціонерами
Враховує численні суб'єкти формування рішень, що суттєво збільшує проміжок часу ухвалення останніх	Організація управлінського процесу	Зниження формалізації управлінського процесу, оптимізація витрат часу

Закінчення табл. 1

1	2	3
Органи місцевого самоврядування ухвалюють коротко- та довгострокові, фінансово стійкі рішення за допомогою участі зацікавлених сторін (громадян, підприємств, установ) через публічні консультації та інші канали у межах національного законодавства	Ухвалення управлінських рішень	Власники або менеджери у межах делегованих власником повноважень приймають рішення. Зацікавлені сторони іноді представлені в управлінському органі

У 2011 р. про банкрутство оголосила столиця штату Пенсильванія – Гаррісбург, де боргові зобов’язання становили 60 млн дол. Основним фактором була гарантія 320 млн дол., яку місто надало для будівництва заводу зі спалювання сміття. Очікувалося, що проект виявиться самоокупним і прибутковим, але він виявився провальним, залишивши місто непосильними мільйонними боргами. Другим фактором стала розбіжність між містом та штатом Пенсильванія. Влада штату пропонувала продати прибуткові активи і запровадити додатковий місцевий податок для вирішення фінансових проблем. Натомість у місті стверджували, що при 29% рівня бідності додаткові податки перетворять Гаррісбург на “місто-привид”. Зрештою, позов про оголошення банкрутства забезпечив місту кращий набір інструментів [5].

Банкрутство округу Орендж штату Каліфорнія (борг – 1,7 млрд дол.) та округу Джефферсон штату Алабама (борг – понад 3 млрд грн) спровоковано інвестиціями в ризикові деривативи, випущені інвестиційним банком. Проблеми округу Джефферсон пов’язані з двома аспектами: інвестиції у вартісну каналізаційну систему та структура облігацій, яка фінансувала ці інвестиції. Йдеться про те, що облігації містять положення, які прискорюють виплати та зміну процентних ставок за певних умов на ринку облігацій. Такі умови вважалися малоймовірними і відповідні положення трактувалися як заощадження грошей для округу в довгостроковій перспективі [6]. Однак криза 2008 р. спричинила надзвичайні умови на ринку облігацій у 2008 р., що призвело до прискорення графіків виплат та нарахування штрафних санкцій. Початковий борг 1 млрд дол. зріс більш ніж утричі. Окрім того, у 2011 р. визнано неконституційним місцевий професійний податок. Рішення про банкрутство базувалося на думці, що в судовому порядку зменшити заборгованість легше, аніж вести перемовини з власниками облігацій.

Зазначена міра, як зазначає британський дослідник Дж. Стокер, застосовується порівняно рідко, але сама загроза її застосування дає часто реальний ефект, спонукаючи органи місцевого самоврядування серйозніше ставитися до виконання своїх повноважень [7].

Дефолти органів місцевого самоврядування класифікуємо за трьома основними видами:

1) технічний дефолт – виникає із невиконанням положень кредитних договорів, які безпосередньо не пов’язані з виплатою відсотків та основної суми;

2) нефінансовий дефолт – передбачає виникнення необхідності залучення позапланових резервів для обслуговування боргу або резервних кредитів;

3) фінансовий дефолт – найважчий тип, належить до невиплати відсотків або основної суми.

Перші два види дефолту розглядаються як методи стримування безвідповідальних запозичень та, як правило, завершуються превентивними діями, як-от: коригування місцевого боргу, його реструктуризація, скорочення видатків місцевого бюджету та, можливо, надзвичайне поворотне фінансування з державного бюджету.

Загалом, у світовій практиці існують два альтернативні підходи до врегулювання дефолтів органів місцевого самоврядування: судовий і адміністративний [8]. Також можливі різні комбінації елементів цих двох підходів [9]. І. Софінська муніципальне банкрутство розглядає як “визнану” судом неспроможність органу місцевого самоврядування, яка проявляється: по-перше, у неможливості органу місцевого самоврядування вчасно виплатити боргові зобов’язання унаслідок зростання дефіциту бюджету; по-друге, у його ж нездатності забезпечити надання основних послуг населенню та вирішити питання місцевого значення на рівні їх виникнення [10].

Узагальнюючи закордонний досвід, виокремимо три базові елементи механізму врегулювання дефолтів органів місцевого самоврядування:

1) визначення суб’єкта, який ініціює або приймає рішення про застосування процедури дефолту;

2) коригування місцевого бюджету з метою забезпечення захищених видатків і здатності обслуговувати борг;

3) процедури переговорів між боржником і кредиторами щодо реструктуризації боргових зобов’язань і потенційного їх зменшення.

Зазначені елементи механізму врегулювання дефолтів повинні бути закріплені у спеціальному законі, на чому наголошують й інші учені, чи окремому розділі Бюджетного кодексу України [11 – 13].

У таких європейських країнах, як Австрія, Латвія, Німеччина, Великобританія, Угорщина, Швейцарія, передбачене законодавче регулювання процедури муніципального банкрутства. Зокрема, в Австрії діяльність муніципалітетів як підстава для муніципального банкрутства підпадає під дію положень Акта про неплатоспроможність від 2010 р. лише у разі їх “неліквідності” та “надмірної заборгованості”. В Угорщині існує Закон “Про неплатоспроможність органів місцевого самоврядування”, на підставі застосування якого, починаючи з 1996 р., судом було встановлено та підтверджено 11 муніципальних банкрутств, із них у дев’яти справах були затверджені договори між сторонами про добровільне врегулювання боргових зобов’язань.

Визначаємо такі ключові функції законодавства про дефолт органу місцевого самоврядування:

- запобігання та врегулювання надзвичайних ситуацій, пов’язаних із фінансовою кризою в діяльності органу місцевого самоврядування;
- забезпечення чіткої адміністративно-правової процедури щодо захисту гарантованих Конституцією прав членів територіальної громади та постраждалих кредиторів;
- запровадження механізмів реструктуризації місцевого боргу та вирішення супутніх проблем за наявними позиками;
- чіткий розподіл дій органів державної влади та місцевого самоврядування під час процедури дефолту, відхід від політики “державного патерналізму” і закріплення відповідальності органів місцевого самоврядування у кризовій ситуації, що є наслідком їхньої управлінської діяльності;
- регламентування переліку та порядку фінансування окремих функцій органів місцевого самоврядування з метою забезпечення членів територіальних громад обов’язковими послугами;
- механізми відновлення фінансової самодостатності органу місцевого самоврядування.

Після оголошення дефолту орган місцевого самоврядування припиняє виплати по всіх боргах та фінансує лише обов’язкові функції (першочергово – захищені статті місцевого бюджету, далі – відповідно до ступеня важливості певного завдання у межах доступного фінансового ресурсу).

Такий “надзвичайний” бюджет діє на період вивчення законності усіх рішень органу місцевого самоврядування, які ймовірно призвели до фінансової кризи. Видаткова частина “надзвичайного” бюджету має обмежену сферу дії. Головним чином, вона передбачає заборону фінансувати капітальні видатки, здійснювати місцеві запозичення, надавати місцеві гарантії та кредити з бюджету. Це вимушена передумова функціонування інституту муніципального банкрутства, позаяк в умовах неплатоспроможності адміністративно-територіальна одиниця зобов’язана сконцентрувати обмежені фінансові ресурси на погашення заборгованості. Тобто їх використання на інші цілі алогічно із позиції антикризової стратегії розвитку [14].

Обов’язкові послуги, які підлягають фінансуванню під час процедури дефолту органу місцевого самоврядування: оплата праці; забезпечення функціонування дитячих садочків і шкіл; амбулаторна допомога та охорона здоров’я; соціальні послуги; утримання сміттєзвалищ; прибирання вулиць, вивезення твердих відходів; охорона природного середовища; забезпечення питною водою; збирання та знешкодження стічних вод; контроль затоплення та підземних вод; технічне обслуговування доріг; вуличне освітлення; пожежна охорона та рятування; компенсація по безробіттю; соціальна допомога; цивільна оборона; функціонування структурних підрозділів органу місцевого самоврядування (окрім преміювання та додаткових матеріальних виплат).

Процедура дефолту органу місцевого самоврядування враховує перелік управлінських дій, спрямованих на подолання кризової ситуації, зокрема таких, як:

- реструктуризація боргу та перепланування зобов'язань з усіма кредиторами та постачальниками;
- свідомо оптимізація бюджетних установ шляхом об'єднання та/або закриття;
- перепланування місцевого бюджету для зменшення потреби в готівкових коштах і короткострокових позиках;
- розробка альтернативних шляхів ресурсного забезпечення місцевого бюджету;
- скорочення робочих місць на всіх рівнях на основі ретельного внутрішнього аудиту ефективності та за умови сприяння у працевлаштуванні звільнених робітників;
- скорочення необов'язкових публічних послуг;
- приведення плати за комунальні послуги до економічно обґрунтованих тарифів;
- формування заявок на отримання дефіцитних грантів;
- заходи щодо підвищення якості внутрішнього контролю та моніторингу місцевого боргу;
- фінансова стабілізація та відновлення кредитних рейтингів територіальної громади.

Доцільно зауважити, що покриття дефіциту бюджету за допомогою облігаційних позик призводить лише до перекладення боргів на виконавців наступних бюджетів. Накопичення місцевого боргу призводить до зростання консолідованого боргу, що спричиняє ризики для фінансової системи всієї країни [15].

Висновки і перспективи подальших розвідок. Як бачимо, процедури дефолтів (банкрутства) органів місцевого самоврядування регламентовані у багатьох країнах світу, оскільки така ситуація є сама по собі небезпечною як економічно, так і політично для жителів територіальної громади, області та всієї країни. Тому врегулювання механізмів оголошення дефолту та визнання органу місцевого самоврядування банкрутом є на сьогодні актуальним і в Україні.

Дійсно, органи місцевого самоврядування стають сприйнятливішими до фінансових проблем, яких частіше зазнають суб'єкти приватного сектора, з огляду на суттєве розширення повноважень та управлінських можливостей на місцевому рівні в умовах децентралізації влади. Унікальність процедур муніципального дефолту полягає у тому, що орган місцевого самоврядування не є приватною компанією, яку можна розпродати та розподілити, якщо вона перестав бути успішною. Тут немає акціонерів як кінцевих власників, що несуть ризики через неефективні управлінські рішення. Натомість є члени територіальної громади, які залежать від послуг, які продукує орган місцевого самоврядування. Тому розробка чіткого механізму впровадження процедури дефолту органу місцевого самоврядування в Україні та закріплення відповідних критеріїв, умов, відповідальності та обов'язків в окремому нормативно-

правовому акті актуалізує подальші наукові дослідження особливостей процедури дефолту органів місцевого самоврядування в українських реаліях.

Список використаної літератури

1. Municipality Bankruptcy. Chapter 9 // The Federal Courts USA. URL : <http://www.uscourts.gov/FederalCourts/Bankruptcy/BankruptcyBasics/Chapter9.aspx> (date of using: 05.02.2020).
2. Про затвердження Положення про порядок емісії облігацій внутрішніх місцевих позик та їх обігу : рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 391 від 14.06.2018 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0808-18> (дата звернення: 05.02.2020).
3. Стеценко Т. В. Безпечність здійснення місцевих запозичень в Україні // Бізнесінформ. 2014. № 4. С. 331.
4. Трещов М. М. Удосконалення управління ресурсним забезпеченням місцевих бюджетів в умовах децентралізації в Україні : дис. ... д. держ. упр. : 25.00.04. Дніпро, 2019. 332 с.
5. Farvacque-Vitkovic C., Kopanyi M. (ed.) Municipal Finances / The World Bank. Washington : Library of Congress, 2014. P. 229.
6. McCarty. Jefferson County Files for Bankruptcy // Bloomberg News. 2011. URL : <http://www.bloomberg.com/news/2011-11-10/alabama-s-jefferson-county-declares-biggest-municipal-bankruptcy.html> (date of using: 05.02.2020).
7. Stoker G. Conclusions: new ways of being local government // Stoker G., Wilson D. (eds.) British Local Government into the 21st Century. Basingstoke, UK : Palgrave Macmillan, 2004. P. 249.
8. Дяченко С. А. Місцевий дефолт. Що робити, якщо місто не може повернути борги // UBR. 2012. URL : <https://ubr.ua/finances/macroeconomics-ukraine/mscevi-defolt-sho-robiti-iaaksho-msto-ne-moje-povernuti-borgi-166889> (дата звернення: 05.02.2020).
9. Дяченко С. А. Механізм врегулювання дефолтів за позиками органів місцевого самоврядування // Ризики на завтра. 2012. URL : http://www.rzyuk.in.ua/2012/09/blog-post_27.html (дата звернення: 05.02.2020).
10. Софінська І. Муніципальне банкрутство: правове регулювання та аналіз застосування // Право США. 2013. № 1/2. С. 280.
11. Лубкей Н. П. Розвиток місцевих запозичень в Україні: практика і проблематика // Методологічні проблеми фінансової теорії та практики в умовах економічної нестабільності : матер. наук. конф. проф.-викл. складу (14 квітня 2010 р.). Тернопіль : ТНЕУ, 2010. С. 103—109.
12. Монастирський Г. Л. Адаптація муніципального управління в Україні до демократичних стандартів у контексті європейської інтеграції // Актуальні проблеми міжнародних відносин. 2014. Вип. 119. Ч. II. С. 15—22.
13. Нікіфоров П. О., Бабух І. Б. Теорія і практика муніципальних запозичень: спроба критичного аналізу та перспективи України // Науковий вісник Чернівецького університету. 2012. Вип. 592. С. 129—133.
14. Кириленко О. П., Письменний В. В. Імплементация в законодавство України процедури банкрутства адміністративно-територіальних // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2012. № 1(12). Ч. 1. С. 115.

15. Інструменти розширення ринку муніципальних цінних паперів як чинника ресурсного забезпечення регіонального розвитку : аналіт. зап. НІСД. 2013. URL : <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/regionalniy-rozvitok/instrumenti-rozshirenniya-rinku-municipalnikh-cinnikh-paperviyak> (дата звернення: 05.02.2020).

Статтю подано: 05.03.2020

Статтю схвалено: 26.03.2020

Munko Anna Yuriivna

PhD in Public Administration, Associate Professor of management and administration department, Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs

ORCID: 0000-0001-6651-9970

e-mail: munkoann@gmail.com

LOCAL SELF-GOVERNMENT AUTHORITY DEFAULT PROCEDURE: EXPERIENCE FOR UKRAINE

Problem setting. Local self-government authorities have been given a wide range of functions and tasks under the decentralization in Ukraine. They are empowered to raise financial resources from various sources of income, to own and manage communal property, securities portfolios, and to raise loans for capital investment projects. But local self-government authorities can find themselves in a financial crisis for various reasons. There are limited resources of the territory (budgetary and extra-budgetary), inability to fulfil local budget revenue target indicators due to changes in regulations. Therefore, the international practice of financial security in public administration provides and clearly regulated default procedure of the local self-government authorities or municipal default (bankruptcy). In Ukraine the algorithm of behavior of local self-government authorities in the appearance of bankruptcy has remained neglected at the legislative level.

Recent research and publications analysis. The issue of local self-government authorities' default is poorly researched both in economic theory and in public administration. Ukrainian scientists such as I. Babukh, A. Galchinsky, V. Kravchenko, N. Lubkay, I. Lunina, G. Monastyrsky, P. Nikiforov, S. Stetsenko emphasize the necessity to fulfill this niche in theoretical and practical terms. Mechanisms of implementation of procedures of local (municipal) bankruptcy are devoted to separate scientific works of S. Dyachenko, I. Sofinskaya, S. Yurii and others. However, a comprehensive solution to this problem and adaptation mechanisms for Ukraine has not been worked out yet.

Highlighting previously unsolved parts of the general problem. Therefore, local self-government authorities' default procedures require thorough research and development of implementation the mechanisms in Ukraine.

Paper main body. Unlike corporate bankruptcy, which can lead to the liquidation of a business entity, defaulting on a local self-government authority is a safeguard procedure. The purpose of the default procedure is to pay off the obligations to creditors and restore the financial self-sufficiency of the local self-government authority.

The foreign experience of default mechanisms for local self-government authorities are examined in this work. The causes, consequences and ways of resolving the defaults of these cities are highlighted in this article.

Local self-government authorities' defaults are classified into three main types. They are: a technical default arises from the non-performance of credit agreements that are not directly related to the payment of interest and principal; non-financial default implies the necessity to attract unplanned reserves for debt service or reserve loans; financial default, the most severe type, refers to the non-payment of interest or principal.

Three basic elements of the mechanism of local self-government authorities' defaults are distinguished. There are: an identification of the entity initiating or deciding the default procedure; adjusting the local budget to ensure protected expenditures and ability to service a debt; negotiation procedures between the obligator and creditors to restructure the debt and potentially reducing it.

The significance of development and regulatory consolidation of the algorithm behavior of local self-government authorities in case of bankruptcy signs is proved. The key functions of this legislation are identified.

The peculiarities of the "extraordinary" budget, which is valid for the period of studying the legality of all decisions of the local self-government authorities, which probably led to the financial crisis, are considered.

The list of management actions during the procedure of local self-government authorities' default aimed at overcoming the crisis is presented.

Conclusions of the research and prospects for further studies. Local self-government authorities are becoming more susceptible to financial problems, which are more commonly experienced by private-sector organizations taken into account the significant empowerment of local self-government authorities under decentralization. The uniqueness of municipal default procedures is that the local self-government authorities are not private companies that can be sold and distributed if they cease to be successful. Therefore, the development of a clear mechanism for implementation the local self-government authorities' default procedure in Ukraine and the establishment of relevant criteria, conditions, and responsibilities in a separate legal act make actual further scientific studies of the local self-government authorities' features of the default procedure in Ukrainian realities.

Key words: a default procedure; local self-government authorities; a default; a bankruptcy; a local budget; a local borrowing; a debt.

References

1. Municipality Bankruptcy. Chapter 9. *The Federal Courts USA*. URL : <http://www.uscourts.gov/FederalCourts/Bankruptcy/BankruptcyBasics/Chapter9.aspx>.
2. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro poriadok emisii oblihatsii vnutrishnikh mistsevykh pozyk ta yikh obihu. № 391. (2018) [in Ukrainian].
3. Stetsenko, T. V. (2014). Bezpechnist zdiisnennia mistsevykh zapozychen v Ukraini. *Biznesinform*, Issue 4, pp. 329-333 [in Ukrainian].
4. Treshchov, M. M. (2019). *Udoskonalennia upravlinnia resursnym zabezpechenniam mistsevykh biudzhetyv v umovakh detsentralizatsii v Ukraini*. Dnipro. 499 p. [in Ukrainian].
5. Farvacque-Vitkovic, C., Kopanyi, M. (Ed.). (2014). *Municipal Finances*. Washington: Library of Congress. 399 p.
6. McCarty. (2011). Jefferson County Files for Bankruptcy. *Bloomberg News*. URL : <http://www.bloomberg.com/news/2011-11-10/alabama-s-jefferson-county-declares-biggest-municipal-bankruptcy.html>.

7. Stoker, G. (2004). Conclusions: new ways of being local government. In Stoker, G., Wilson, D. (Eds.). *British Local Government into the 21st Century*. Basingstoke : Palgrave Macmillan, pp. 247-263.
8. Diachenko, S. A. (2012). *Mistsevyi defolt. Shcho robyty, yakshcho misto ne mozhe povernuty borhy*. UBR. URL : <https://ubr.ua/finances/macroeconomics-ukraine/mscevi-defolt-sho-robiti-iaksho-msto-ne-moje-povernuti-borgi-166889> [in Ukrainian].
9. Diachenko, S. A. (2012). Mekhanizm vrehuliuvannia defoltiv za pozyskamy orhaniv mistsevoho samovriaduvannia. *Ryzyky na zavtra*. URL : http://www.ryzyk.in.ua/2012/09/blog-post_27.html [in Ukrainian].
10. Sofinska, I. (2013). Munitsypalne bankrutstvo: pravove rehuliuvannia ta analiz zastosuvannia. *Pravo USA*, Issue 1/2, pp. 280 [in Ukrainian].
11. Lubkei, N. P. (2010). *Rozvytok mistsevykh zapozychen v Ukraini: praktyka i problematyka*, Metodolohichni problemy finansovoi teorii ta praktyky v umovakh ekonomichnoi nestabilnosti, Proceedings of the Scientific Conference. Ternopil: TNEU. pp. 103-109 [in Ukrainian].
12. Monastyrskyi, H. L. (2014). Adaptatsiia munitsypalnoho upravlinnia v Ukraini do demokratychnykh standartiv u konteksti yevropeiskoi intehratsii. *Aktualni problemy mizhnarodnykh vidnosyn*, Issue 119, pp. 15-22 [in Ukrainian].
13. Nikiforov, P. O. (2012). Teoriia i praktyka munitsypalnykh zapozychen: sprobа krytychnoho analizu ta perspektyvy Ukrainy. *Naukovyi visnyk Chernivetskoho universytetu*, Issue 592, pp. 129-133 [in Ukrainian].
14. Kyrylenko, O. P., Pysmennyi, V. V. (2012). Implementatsiia v zakonodavstvo Ukrainy protsedury bankrutstva administratyvno-terytorialnykh odynyts. *Finansovo-kredytna diialnist: problemy teorii ta praktyky*, Issue 1 (12), pp. 115 [in Ukrainian].
15. *Instrumenty rozshyrennia rynku munitsypalnykh tsinnykh paperiv yak chynnyka resursnoho zabezpechennia rehionalnoho rozvytku*. (2013). URL : <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/regionalniy-rozvitok/instrumenti-rozshirennia-rinku-municipalnikh-cinnikh-paperiv-yak> [in Ukrainian].

Paper submitted: 05.03.2020

Paper accepted: 26.03.2020

Цитування: Мунько А. Ю. Процедура дефолту органу місцевого самоврядування: досвід для України // Ефективність державного управління : зб. наук. пр. Вип. 1 (62) : у 2 ч. Ч. 1 / за заг. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2020. С. 173—183. (DOI: <https://doi.org/10.33990/2070-4011.62.2020.205830>).

Citation: Munko, A. Yu. (2020). Local self-government authority default procedure: experience for Ukraine. *Efficiency of Public Administration*, Issue 1 (62), pp. 173-183. (DOI: <https://doi.org/10.33990/2070-4011.62.2020.205830>).